

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-364/22-T

Název	Základní škola Kopřivnice, Alšova 1123 okres Nový Jičín
Sídlo	Alšova 1123, 742 21 Kopřivnice
E-mail	sekretariat@zsalsova.cz
IČ	00848310
Identifikátor	600138259
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Robin Pospěch
Zřizovatel	Město Kopřivnice
Místo inspekční činnosti	Alšova 1123, 742 21 Kopřivnice
Termín inspekční činnosti	8. 3. 2022 – 11. 3. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Kopřivnice, Alšova 1123 okres Nový Jičín, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti základní škola vzdělávala v 17 třídách 367 žáků. Speciální vzdělávací potřeby byly identifikovány u 32 žáků, dva žáci jsou s odlišným mateřským jazykem a tři žáci mimořádně nadaní. Kapacita školy je žáky naplněna na 64 %. Počet žáků se v posledních letech stabilizuje. Vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Učení pro život“. Škola se cíleně zaměřuje na výuku informatiky a rozvoj rozšířené výuky jazyků. K realizaci zájmového vzdělávání slouží tři oddělení školní družiny. V době inspekční činnosti se podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání vzdělávalo 77 žáků. Provoz školní družiny je realizován v době před vyučováním a po vyučování. Stravování žáků je zajištěno vlastní školní jídelnou.

Informace o škole a jejich aktivitách jsou dostupné na webových stránkách školy www.zsalsova.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy byl jmenován do funkce 1. 1. 2019 a při vedení školy vychází z jasně formulované vize poskytování kvalitního vzdělávání celému spektru žáků z různého sociokulturního prostředí. Vize má podobu jednoduchého popisu tří klíčových oblastí rozvoje školy (podpora motivace žáků, zlepšení materiálních podmínek, uplatňování principu otevřenosti a vstřícnosti). Prostřednictvím školních webových stránek je vize školy přístupná široké veřejnosti. Škole se vize postupně daří naplňovat a to např. spoluprací s kopřivnickými mateřskými školami formou akce Předškoláček. Děti předškolního věku chodí nahlížet přímo do výuky žáků, čímž poznávají školní prostředí a přestup z mateřské do základní školy je pro ně následně komfortnější. V oblasti rozvoje jazykové a čtenářské gramotnosti pedagogové motivují žáky mj. výukou v malých dělených skupinách, kde se systematicky a individuálně zaměřují na podporu jejich komunikačních dovedností. Výuka anglického jazyka probíhá již od prvního ročníku nenásilnou a hravou formou podpořenou rodilým mluvčím a kvalifikovanými vyučujícími. Výuka německého jazyka je zařazena do výuky od sedmého ročníku. Od roku 2020 škola postupně zavádí prvky metody CLIL a to vždy v jedné z nově otevřených prvních tříd. Tato metoda spočívá v používání anglického jazyka i v neязыkových vyučovacích předmětech.

Ředitel školy část kompetencí delegoval na dva zástupce, vedoucí metodických orgánů a školní poradenské pracoviště. Přenos informací od vedení školy k zaměstnancům je na škole prokazatelný a pravidelný. Pedagogický sbor, posílený o asistenty pedagoga, je stabilizovaný, věkově vyvážený a jeho složení umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů. Málo účinné je nastavení předávání poznatků z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, které plnohodnotně nezohledňuje potřeby školy směrem ke zvyšování kvality výuky. Zavádění inspirací a poznatků z dalšího vzdělávání či samostudia do výuky není vedením školy ověřováno hospitační činností. Škola uplatňuje, v rámci Národního plánu podpory, doučování předmětů český jazyk, anglický jazyk, matematika, vlastivěda a tělesná výchova. Celkově se do doučování úspěšně daří zapojit 50 % všech potřebných žáků.

Řízení pedagogických procesů (mj. kontrolní a hospitační činnost vedení školy) doposud nezahrnuje pravidelné hospitace s následným efektivním vyhodnocením. Zpětná vazba k hospitacím v mnoha případech neobsahovala identifikaci příležitostí pro zlepšení a nebyla cíleně propojena s přijímáním adekvátních opatření ke zkvalitnění výuky ani ověřováním

jejich účinnosti. Závěry hospitační činnosti většinou postrádají metodické vedení učitelů k využívání efektivních metod výuky.

Škola je zapojena prostřednictvím programu Erasmus+ do realizace školních projektů „Jdeme dál“ (cílem je zvyšování jazykových kompetencí učitelů a jejich zapojení do výukové metody CLIL) a „Pohněme se“ (cílem je zkvalitňování výuky cizích jazyků a zvyšování motivování žáků k jejich studiu). Škole se daří uskutečňovat množství celoškolských programů a akcí, které vhodně doplňují a podporují rozvoj jednotlivých kompetencí žáků jako je např. orientace v problematice životního prostředí, přírodovědy a ekologie či rozvoj pohybových dovedností a tělesné zdatnosti. Škola je také nakloněna spolupráci s dalšími partnery (např. Lašské muzeum v Kopřivnici, občanské sdružení Hájenka či Skautské centrum Vanaivan v Kopřivnici), čímž naplňuje nejen své vizi, ale přispívá k dobrému fungování školy jako otevřeného systému. Spolupráce je zaměřena na vzájemnou informovanost, osvětu a aktivní podíl žáků na životě školy i obce. Vytváření příležitostí spolupráce a vzájemné komunikace vede k pozitivní proměně klimatu školy a podporuje rozvoj osobnostních, sociálních, komunikačních a občanských kompetencí žáků. Přínosná je i spolupráce vedení školy se školní žákovskou samosprávou, kterou tvoří zvolení zástupci žáků z pátých až devátých ročníků a která se svou činností podílí na životě školy (organizování a plánování školních akcí mj. s charitativním sběrovým i sbírkovým zacílením).

Prostorové podmínky a materiálně-technické vybavení školy umožňují realizaci školních vzdělávacích programů ve stanoveném rozsahu. V souladu s vymezenými koncepčními záměry, ve spolupráci se zřizovatelem a zapojením školy do projektových aktivit se prostředí a vybavení školy i školní družiny průběžně inovuje a modernizuje. Vchod do budovy školy byl zabezpečen proti vniknutí cizích osob.

Školní jídelna při sestavování jídelních lístků používá nastavený trend pestré a nutričně vyvážené stravy v souladu se zásadami zdravé výživy a s ohledem na plnění výživových norem pro školní stravování. Zajišťuje také dietní (bezlepkové) stravování. Formou daru získává finanční podporu k úhradě stravného pro žáky, kteří ze sociálních důvodů nemohou využívat služeb školního stravování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitační činnost sledující kvalitu úrovně vzdělávání byla realizována na prvním i druhém stupni školy. Vzdělávání probíhalo ve vstřícné a příjemné atmosféře založené na vzájemné důvěře a respektu. Ke splnění stanovených vzdělávacích cílů učitelé převážně volili méně účinnou frontální výuku doplněnou o řízený rozhovor. Zvolená frontální (hromadná) forma práce méně podněcovala žákovskou aktivitu a výuka často směřovala k rozhovoru pedagoga pouze s několika žáky. V hodinách převažovala práce učitele nad spoluprací žáků, nácvik práce s informačními zdroji při řešení tvořivých úkolů se objevoval jen výjimečně. Ve sledované výuce často chyběla diferenciací úloh odpovídající rozdílným potřebám a aktuálním možnostem žáků, zařazování skupinové práce anebo práce ve dvojicích se vyskytlo ojediněle. Ve výuce byly jen v menší míře zastoupeny metody zaměřené na rozvoj kritického myšlení a na zjištění postojů žáků. Učitelé žáky systematicky nevybízelí k sebereflexi anebo vrstevnickému hodnocení. Ve výuce učitelé využívali omezené spektrum aktivizačních metod a forem výuky a ve většině případů nevyhodnocovali účelně výukové cíle.

V českém jazyce převládala frontálně vedená forma výuky žáků, v menší míře byla zařazována kooperativní činnost podporující spolupráci a vzájemné učení se. V průběhu

výuky byli žáci vedeni k samostatnému projevu, tvoření vlastních příkladů a vět, zdůvodnění řešení úloh i vyjádření svých názorů a zkušeností. Důraz byl kladen na dostatečné upevnění a procvičení učiva s využitím různých typů úloh včetně problémové úlohy zaměřené na práci s chybou. Další příležitosti pro práci s chybou však nebyly v průběhu výuky efektivně využity.

V cizích jazycích (anglický a německý) bylo vytvářeno podnětné jazykové prostředí odpovídající věku a schopnostem žáků. Ve výuce byly rozvíjeny receptivní i produktivní dovednosti. Ve většině sledované výuce byla věnována potřebná pozornost rozvoji řečových dovedností a podpoře vzájemné interakce, jen ojediněle byly využity příležitosti pro spontánní reakce. V průběhu vzdělávání prokazovali žáci dobrou úroveň osvojených dovedností. Účelná volba metod práce podporovala vysokou míru zapojení žáků do výuky, promyšlená cvičení a upevnění slovní zásoby i gramatického učiva v běžných komunikačních situacích. Žáci prokazovali v průběhu výuky dobrou úroveň osvojených jazykových dovedností. Při výuce byly optimálně využity možnosti jazykových učeben.

Ve výuce matematiky v prvním ročníku byly voleny formy a metody práce, které umožňovaly účinnou práci s chybou a vzájemnou spolupráci žáků. Žáci byli vedeni k tvoření vlastních slovních úloh a samostatnému vyvozování závěrů. Střídání jednotlivých činností podporovalo udržení zájmu a pozornosti žáků, vhodně byly do výuky zařazeny pohybové aktivity. V průběhu výuky byla posilována vnitřní motivace žáků, optimálně byla zařazena metoda CLIL. Výuka matematiky na prvním stupni účelně propojovala vztah matematiky s reálným životem, v rámci pochopení slovního zadání příkladů podporovala čtenářskou gramotnost a při závěrečném zhodnocení hodiny žáky, proběhlo také sebehodnocení.

Probíraná témata v zeměpisu, dějepisu, vlastivědě nabízela možnosti rozvíjet postoje a kritické myšlení, jejich potenciál však ve většině případů nebyl využit. Individuální práce v informatice postrádala hodnocení a cílenou formativní zpětnou vazbu od učitele nebo spolužáků, která by při následné aktivitě eliminovala chyby a posouvala žáky v rámci jejich kompetencí dále. V tělesné výchově se učitelé podařilo zapojit všechny žáky do nácviku herních aktivit a formou zpětné vazby je vést ke zlepšování výkonu. Účinná motivace v předmětu pomohla zapojit žáky do pohybových aktivit v rámci doučování, jako způsobu nápravy nedostatečného pohybu během distanční výuky.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vycházeli učitelé z potřebných podpůrných opatření a ověřovali úroveň plnění zadaných úkolů, ale jen v některých hodinách byla zaznamenána diferenciací úkolů s ohledem na individuální potřeby žáků.

Skladba činností v zájmovém vzdělávání a jejich rozvržení umožňovalo odpočinek žáků po vyučování i získávání nových znalostí a praktických dovedností. Vychovatelky vhodně reagovaly na individuální potřeby účastníků, respektovaly jejich rozdílné schopnosti a vytvářely jim vhodné příležitosti k seberealizaci. Žáci měli možnost zapojovat se do skupinových nebo individuálních aktivit podle svého zájmu. Školní družina prostřednictvím nabízených aktivit žáky úspěšně motivuje k zájmovému vzdělávání a k aktivnímu trávení volného času. Do skladby volnočasových aktivit jsou zařazovány besedy, pravidelné promítání filmů i příležitostné akce (např. drakiáda, noc s Andersenem, vánoční a jarní jarmark).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má pro sledování a analýzu průběžných i celkových výsledků vzdělávání žáků nastavený funkční systém. Vyhodnocování probíhá na úrovni jednotlivých vyučujících, třídních učitelů a pedagogické rady, kde výsledky žáků za jednotlivá klasifikační období

pravidelně analyzují. Přehled o znalostech jednotlivých žáků škola získává prostřednictvím vlastních hodnoticích nástrojů, a to zadáváním testů, komplexních písemných prací, ústních zkoušek před třídou i přímým pozorováním. Škola nevyužívá ke zkvalitňování procesu vzdělávání zjištění o úrovni vědomostí a dovedností žáků z jiných než interních zdrojů a nemá proto srovnání výsledků žáků s ostatními školami. V loňském školním roce z celkového počtu 364 žáků prospělo s vyznamenáním 242 žáků, šest žáků neprospělo. V prvním pololetí školního roku 2021/2022 z celkového počtu 365 žáků prospělo s vyznamenáním 227 žáků, devět žáků neprospělo. Výsledky vzdělávání jsou i za minulá období na srovnatelné úrovni. Po ukončení povinné školní docházky je 75 % žáků přijato ke střednímu vzdělávání s maturitní zkouškou a 25 % žáků je přijato ke střednímu vzdělávání ukončenému výučním listem.

Školní poradenské pracoviště (dále „ŠPP“) cíleně poskytuje poradenské a konzultační služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům. ŠPP je tvořeno výchovnou poradkyní, školní metodičkou prevence, speciální pedagožkou a školním psychologem. Všichni členové poradenského týmu vycházejí při své práci ze znalosti prostředí a atmosféry školy. ŠPP úzce spolupracuje s vedením školy, pedagogy a podle potřeby také s externími školskými poradenskými zařízeními. Škola věnuje velkou pozornost všem rizikům, která mohou proces vzdělávání negativně ovlivnit. ŠPZ se účinnou prevencí daří minimalizovat výskyt problémového chování žáků. Z řešených případů záškoláctví a nevhodného chování jsou pořizovány zápisy, a to jak se žáky, tak se zákonnými zástupci a přijímaná účinná opatření. Pozitivně je hodnocena podpora žákům v oblasti tzv. zdravého učení - wellbeingu. Promyšlené individuální i skupinové aktivity školního psychologa, napříč všemi ročníky, pomáhají učitelům i vedení školy získat detailnější představu o dění uvnitř kolektivů a předcházet sociální patologii. Škola realizuje adaptační kurzy zaměřené na budování vzájemných vztahů s cílem usnadnit žákům šestých tříd vzájemné poznání, navázat pozitivní vztahy, zlepšit komunikaci a nastavit pravidla pro nenásilný přechod z prvního na druhý stupeň základní školy.

Prostor pro seberealizaci a rozvoj nadání žáků škola podporuje nabídkou zájmových aktivit. Organizuje např. Badatelský kroužek, žáci v něm zkoumají obecné teoretické jevy, zapojují logiku a zjišťují jak celá věda funguje v praxi. Škola je úspěšná v soutěžích a na olympiádách, kde se žáci umisťují v oblastních kolech a postupují do krajských kol, např. dějepisná olympiáda, anglický jazyk, matematika, český jazyk. Škola se také zapojuje do výtvarných soutěží a soutěží zaměřených na informatiku.

V činnosti školní družiny se pozitivně odráží pestrá nabídka různorodých aktivit a zájmových útvarů zaměřená na rozvoj osobnosti žáka a jeho komunikačních i sociálních dovedností. Školní družina umožňuje žákům seberealizaci, čím mj. kompenzuje příp. školní neúspěchy. Žáci jsou také vedeni k utváření pracovních návyků a dodržování nastavených pravidel.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti uskutečněné ve školním roce 2015/2016 proběhla změna na pozici ředitele školy. Podařilo se zkvalitnit materiálně-technické zázemí a vybavení učebními pomůckami i digitální technikou ve škole i školní družině. Doporučení týkající se zacílení dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nebylo doposud plnohodnotně akceptováno.
- Od roku 2020 jsou vždy v jedné z nově otevřených prvních tříd do výuky zaváděny prvky metody CLIL (metoda vzdělávání, která slučuje výuku cizího jazyka s výukou jiného předmětu).

Silné stránky

- Poskytováním služeb školního psychologa, prostřednictvím školního poradenského pracoviště, škola účinně zajišťuje podporu žákům v oblasti tzv. zdravého učení - wellbeing.
- Navázáním spolupráce s mateřskými školami, škola dětem usnadňuje zvládnutí adaptačních změn, které přechod do základního vzdělávání přináší.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní a hospitační činnost vedení školy neposkytuje systematickou zpětnou vazbu učitelům vzhledem ke kvalitě jejich výuky.
- Ve škole doposud nejsou uplatňována pravidla týkající se předávání poznatků z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemného sdílení pedagogických zkušeností a inspirativní praxe.
- Aktivizační a inovativní metody a formy výuky nejsou přirozenou součástí vzdělávání.
- Žáci doposud nejsou cíleně vedeni k práci s různými infomačními zdroji, vzájemné spolupráci, vrstevnickému hodnocení, prezentaci vlastních postojů a sebehodnocení. Formativní hodnocení, které poskytne žákům informaci o realizovaném vzdělávání a podá srozumitelnou zpětnou vazbu k jejich dalšímu rozvoji není pedagogicky do vzdělávání efektivně vřazováno.
- Škola nevyužívá ke zkvalitňování procesu vzdělávání zjištění o úrovni vědomostí a dovedností žáků z jiných než interních zdrojů.
- Ve výuce se projevuje nižší míra diferenciací úkolů dle individuálních předpokladů a potenciálu žáků reflektující různost a rozdílnost jejich vzdělávacích potřeb.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nastavit systémové metodické vedení pedagogického sboru, k této skutečnosti zaměřit činnost metodických orgánů, vyhodnocovat výsledky hospitací v souvislosti s potřebami celé organizace a zajistit přiměřenost a účinnost kontroly přijímaných opatření, zavést vzájemné sdílení zkušeností pedagogů a využívat možnosti vzájemných hospitací.
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na využívání didaktické techniky ve výuce, na formy a metody práce v hodině, formativní hodnocení a diferenciaci výuky tak, aby vyučovací proces odpovídal potřebám jednotlivých žákovi. Získané znalosti a dovednosti implementovat do pedagogické praxe.
- Sledovat relevantnost hodnocení výsledků vzdělávání zapojením školy do srovnávacího testování v širším celku, případně využívat uvolněné úlohy z mezinárodního testování.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenovací dekret do funkce ředitele školy s účinností od 1. 1. 2019
2. Zřizovací listina ze dne 2. 1. 1992 vč. dodatků
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Učení pro život“, vč. příloh 1-9, platný od 1. 9. 2019
4. Školní vzdělávací program pro školní družinu, platný od 1. 9. 2007, aktualizován k 1. 1. 2018
5. Vize základní školy
6. Organizační řád, platný od 2. 9. 2019
7. Rozvrh hodin podle tříd a učitelů ve školním roce 2021/2022, k termínu inspekční činnosti
8. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2020/2021
9. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vybraný vzorek), školní rok 2021/2022
10. Tematický roční plán školní družiny na školní rok 2021/2022
11. Záznamy z hospitační činnosti ve školním roce 2021/2022
12. Zápisy z pedagogických rad základní školy, školní rok 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 (vybraný vzorek)
13. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2021/2022, platný od 1. 9. 2021
14. Zápisy z jednání metodického sdružení a předmětových komisí, školní roky 2019/2020 a 2020/2021 (vybraný vzorek)
15. Elektronická školní matrika (vybraný vzorek)
16. Souhrnná dokumentace k oblasti výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků, školní rok 2021/2022
17. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy, roky 2021 a 2022 (vybraný vzorek)
18. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 (vybraný vzorek)
19. Dokumentace ke školnímu stravování, školní rok 2021/2022 (vybraný vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Sylva Kyselová, Ph.D., MBA, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Sylva Kyselová, Ph.D., MBA v. r.

Mgr. Šárka Šustková, školní inspektorka

Mgr. Šárka Šustková v. r.

Mgr. Petr Novotný, školní inspektor

Mgr. Petr Novotný v. r.

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Ing. Klára Kudlíková v. r.

V Ostravě 8. 4. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Robin Pospěch,
ředitel školy

Mgr. Robin Pospěch v. r.

V Kopřivnici 11. 4. 2022